

PROGRAM

NAŠE VREDNOTE

LIDE – LIBERALNI DEMOKRATI, smo državljani in državljanke združeni v stranko, ki v ospredje svojega političnega delovanja postavlja svobodo, odprto družbo, pravičnost in kulturo dialoga. Ob tem ko se navezujemo na liberalno politično tradicijo, se tudi zavedamo, da je v svetu v katerem živimo, liberalne in demokratične vrednote potrebno nadgraditi z vrednotami in načeli, ki na novo premislijo naš odnos do okolja in narave pa tudi do soljudi. Osnovno vodilo našega političnega delovanja je, da se bomo zavzemali in podpirali le tiste gospodarske, tehnološke in družbene spremembe, ki bodo v okviru prizadevanj za družbeno blaginjo, prispevale k izboljšanju položaja srednjega sloja, ki vedno bolj izginja in tistih, ki so na najslabšem v družbi.

Pri našem političnem delovanju se zavzemamo za vrednote, za katere iskreno verjamemo, da so ključne za napredek in obstoj družbe, države in okolja v katerem živimo.

SVOBODA

Slovenija je svobodna država, ki vsakomur zagotavlja pravico do osebne svobode, kar pomeni, da lahko živimo življenje, kot si ga želimo in izberemo. Osebno svobodo je izjemoma mogoče omejiti le v skladu z ustavo in sicer le, ko svoboda enega škoduje svobodi drugega ali skupnosti. Država mora po svojih najboljših zmožnostih, vsakomur in pod enakimi pogoji zagotoviti možnost za osebno rast in razvoj, ki sta hrbtenica osebne svobode.

ODGOVORNOST

Svoboda prinaša odgovornost. Pravica sprejemanja odločitev pomeni, da moramo kot posamezniki zanje prevzeti tudi odgovornost. Spoštovanje zakonov, plačevanje davkov in prispevkov so minimum, ki ga država kot skupnost pričakuje od vsakega posameznika.

TOLERANCA IN MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE

Svobodni ljudje živimo svobodno življenje, ne da bi svoje mnenje in izbire vsiljevali drugim. Zato smo do drugih strpni. Tudi v primerih, ko se z njihovimi mnenji ali izbirami ne strinjamo ali pa jih ne razumemo. S

sprejemanjem različnosti, toleranco in spoštovanjem sočloveka, brez delitev, izključevanj in sovražnosti do drugačnih in drugače mislečih, lahko sobivamo in v miru uživamo svoje življenje.

KULTURA DIALOGA

Svobodni ljudje razmišljamo, pogosto vidimo stvari različno, imamo tudi mnoge različne interese, pomembno pa je, da se v tej različnosti spoštujemo. Vsi imamo pravico povedati svoje mnenje, sporočiti svoje interese, predvsem pa imamo pravico biti slišani. Vse to pa počnemo spoštljivo, zrelo in odgovorno, ne vsiljujemo lastnih mnenj, temveč spodbujamo kulturo dialoga. Moč argumenta je edina prava pot - poslušanje, usklajevanje, iskanje kompromisov, zato ostro zavračamo argument moči, še bolj pa sovražni govor.

ENAKE MOŽNOSTI

Svobodni ljudje moramo imeti vse od rojstva enake možnosti za razvoj. To pomeni, da imamo ne glede na ekonomsko-socialni položaj ali druge osebne okoliščine, enake možnosti za ustrezno izobrazbo in izbiro poklicne poti. Verjamemo v svobodno gospodarsko pobudo. Kdor teh možnosti po lastni volji ne izkoristi, zavrne šolanje in se odloči, da ne bo poklicno ali podjetniško aktiven, ne more biti deležen socialnih pomoči na račun truda drugih. Socialni transferji so namenjeni tistim, ki ne zmorejo oziroma se znajdejo v stiski, in ne tistim, ki ne želijo.

ENAKOPRAVNOST IN OSEBNO DOSTOJANSTVO

Svoboda ne pomeni enakosti. Ljudje smo edinstveni, torej različni. Smo pa enakopravni, zato ima vsakdo pravico do enakih možnosti, ne glede na narodnost, raso, versko, politično in spolno usmerjenost, spol, socialni položaj ali katerikoli drugo osebno okoliščino. Vsaka diskriminacija je nesprejemljiva. Osebno dostojanstvo je temeljna vrednota in pravica ljudi. Le s priznavanjem osebnega dostojanstva smo enakopravni člani skupnosti.

UPRAVLJANJE JAVNIH ZADEV

Javne zadeve lahko upravljajo samo odgovorni, strokovni, etični, zaupanja vredni, pošteni in spoštljivi ljudje. Javni funkcionarji morajo pri opravljanju svojega dela delovati v dobro države, lokalne skupnosti in njenih ljudi.

Zavezanost tem vrednotam omogoča svobodo posameznika v osebni, socialno-ekonomski, politični in družbeni življenju ter sprejemanju svobodnih odločitev za lastno življenje. Hkrati pa omogoča vključujočo in

tolerantno družbo, spoštovanje človekovih pravic in svoboščin, pluralnost družbe, svobodo medijev, vladavino prava, enakost pred zakonom, meritokracijo in s tem tudi državo blaginje.

NAŠI POGLEDI

DELO, DRUŽINA in SOCIALNA VARNOST

Močan srednji sloj

Širok in močan srednji sloj je ključnega pomena za stabilno družbo. Največje koristi od gospodarske rasti imajo premožni, tisti z najnižjimi dohodki ali brez njih, pa so upravičeni do socialnih prejemkov. Srednji sloj ni deležen ne enega ne drugega. Medtem ko življenjski stroški rastejo, plače in pokojnine srednjega razreda zaostajajo, kar dve tretjini državljanov prejema povprečno ali podpovprečno plačo, zato je treba tudi tej, najširši skupini državljanov, omogočiti več koristi od naraščajoče blaginje in jih ob primerni gospodarski rasti davčno razbremeniti.

Trg dela kot priložnost za vse

Delo je vrednota, zato bomo spodbujali k delu, z bonusi tudi k podaljšanju delovne aktivnosti na zdrav način. Omogočili bomo, da bodo posamezniki po koncu delovne dobe še naprej opravljali delo, ki ga želijo in zmorejo. Dela po upokojitvi ne bomo omejevali. Prepričani namreč smo, da mora trg dela delovati brez ovir za mlade, starejše in tiste, ki so zaposleni s skrajšanim delovnim časom. Gospodarstvo potrebuje ustrezno izobražene in usposobljene delavce, zato mora biti izobraževalni sistem povezan z delodajalci, da bodo mladi prej in bolje pripravljene za opravljanje poklica, ki so si ga izbrali.

Samozaposleni

Mnogim ustreza status samozaposlenega, saj prinaša več svobode ter fleksibilnosti. Samozaposleni so pomemben del gospodarstva, zato moramo njihov socialni položaj dodatno zakonsko zaščititi. Sočasno pa se moramo boriti tudi proti neprostovoljni samozaposlenosti, ki pomeni prekarnost. Tudi ta skupina zaposlenih mora dobiti ustrezno zastopstvo v socialnem dialogu.

Delovna mesta in stroški dela

Podjetniki ustvarjajo delovna mesta, zato je prav, da jim vlada pri tem pomaga. Z davčno politiko bomo zaposlovanje za nedoločen čas ter starejših od 50 let, naredili privlačnejše za delodajalce. Razbremenili bomo

plače, s tem znižali stroške dela, zaposlenim pa omogočili večjo socialno varnost. Nagrajevanje zaposlenih mora biti stimulatивно tudi za delodajalce in se jim mora izplačati.

Minimalna plača

Vsako delo mora biti pošteno plačano, mora pa se tudi izplačati, kar še posebej velja, ko gre za najnižje osebne dohodke. Skupni prejemki iz naslova socialnih transferjev ne smejo presegati višine minimalne plače, ki jo nekdo zasluži z delom.

Čimprejšnja vrnitev brezposelnih na trg delovne sile

Izguba dela je stresna, zato bomo spodbujali hitro vrnitev na trg delovne sile z dodatnim izobraževanjem, prekvalifikacijami ter sistemom javnih del, kar delavcu prinese novo socialno mrežo, samozavest in motivacijo za vrnitev na delo. Različnih spodbud bodo deležni tudi zaposlovalci starejših ter dolgotrajno brezposelnih. Kdor pa se zavestno odpove možnostim izobraževanja, prekvalifikacije ter zaposlitve, pa po našem mnenju ni več upravičen do pomoči države.

Delo za nedoločen delovni čas privlačno tudi za delodajalce

Zaposlovanje za nedoločen delovni čas mora postati bolj privlačno za delodajalce, zato bomo znižali stroške dela na zaposlenega za nedoločen čas. Delodajalce bomo spodbujali tudi k uvajanju drugih oblik opravljanja dela (delo na domu), vendar le v dogovoru z vsakim zaposlenim individualno.

Človeka dostojne pokojnine

Pokojnine so ekonomska in ne socialna kategorija, temeljiti morajo na vplačanih prispevkih, obenem pa mora zagotovljena pokojnina za polno delovno dobo presegati prag tveganja revščine. Dostojna pokojnina je pravica vsakega upokojenca, zato bomo krepili prvi steber ter hkrati spodbujali kolektivna in osebna pokojninska varčevanja brez administrativnih omejitev.

Družina in kariera z roko v roki

Družina ne sme biti ovira pri karieri, zato bomo še bolj spodbujali otroško varstvo, ki mora biti zagotovljeno in dostopno za vse otroke.

Solidarnost

Slovenci smo radi solidarni, sploh ko gre za pomoč ob naravnih nesrečah ali velikih socialnih stiskah. Solidarnost med ljudmi, prostovoljstvo in

medsebojno pomoč želimo okrepiti. Vlada mora zagotoviti temelje za varno in dostojno življenje vseh državljanov, učinkovite in dostopne javne storitve ter infrastrukturo, tudi državljeni pa lahko bolje poskrbimo en za drugega. Ne zato ker moramo, temveč zato ker to želimo.

Socialni prejemki

Obstajajo ljudje, ki resnično ne morejo delati, zato mora zanje vedno obstajati varnostna mreža. Tudi tisti, ki izgubijo službo si zaslužijo začasno vzpodbudo, da se hitro vrnejo na delo. To je odgovornost družbe. Vendar pa se nam ne zdi socialno, da določene ljudi za vedno odpišemo in jim do konca življenja plačujemo socialno podporo, čeprav bi se lahko vsaj delno zaposlili. Želimo si, da se vrnejo na delo in spet zaživijo polno življenje, zato bomo socialne transferje namenjali zgolj tistim, ki jih potrebujejo, ker brez svoje krivde ne morejo delati.

Javna uprava

Zavzemamo se za učinkovito državno upravo ter strokovno javno upravo. Javni uslužbenci kot so vzgojitelji, šolniki, zdravstveno osebje, gasilci, policija, vojska in novinarji morajo biti plačani pošteno, zato bomo v prvi fazi odpravili plačna nesorazmerja. Sledila bo reforma plačnega sistema v javnem sektorju, kjer bomo zmanjšali število plačnih razredov ter kot motivacijski faktor uveljavili fiksni in variabilni del plače.

PRAVOSODJE IN VARNOST

Profesionalna policija in vojska

Dobro delo policije se odraža na varnosti naše države. Slovenske policistke in policisti so srčni, strokovni in predani poklicu, zato si zaslužijo strokovno in ne politično vodstvo. Policija mora biti servis državljanov, strokovna in neodvisna, le tako bo uživala potrebno zaupanje ljudi. Nacionalni preiskovalni urad mora biti avtonomen organ za preiskovanje najzahtevnejše kriminalitete, v njem pa morajo delovati naši najbolj izkušeni in usposobljeni strokovnjaki. Tudi Slovenska vojska je za našo varnost nepogrešljiva, zato ji je potrebno zagotoviti vse pogoje za izvajanje nalog nacionalne in kolektivne obrambe.

Pravične kazni

Storilci kaznivih dejanj morajo biti obravnavani in kaznovani brez odlašanja, morebitno nezakonito pridobljeno premoženje pa čim hitreje v celoti vrnjeno, zato podpiramo skrajševanje kazenskih postopkov. Večjo pozornost moramo nameniti tudi žrtvam kaznivih dejanj. Naj vedo, da jim bomo nudili

pomoč in da bo storilce kaznivih dejanj doletela ostra, pravična in hitra kazen.

Odnos do konoplje

Ljudje smo v prvi vrsti sami odgovorni za svoje zdravje, zato ne verjamemo, da lahko država prepove vse, kar mu škoduje. Mora pa usmerjati, izobraževati, regulirati in nadzirati.

Podpiramo kontrolirano gojenje in legalizacijo medicinske konoplje. Legalizacijo konoplje v rekreativne namene pa podpiramo zgolj pod pogojem visoke regulacije, omejene škodljivosti (toksičnost, tveganje za odvisnost, družbeni učinki) in s široko družbeno podporo izraženo na referendumu.

Boj zoper goljufe

Goljufija je zgolj druga beseda za krajo, zato mora biti v vseh oblikah prepoznana ter hitro in učinkovito procesirana. Z majhnimi in velikimi goljufijami vsako leto državo in s tem sami sebe prikrajšamo za več deset milijonov evrov. Ne bomo dovolili, da bi različni prevaranti, navidezno brez premoženja, še naprej izigrali državo, pravosodni in davčni sistem, hkrati pa v posmeh poštenim državljanom živeli na veliki nogi. Boj zoper korupcijo, utajo davkov in s tem povezanim pranjem denarja morajo biti med prioritetskimi politikami kazenskega pregona.

Boj proti organiziranemu kriminalu

Soočanje z organiziranim kriminalom terja organiziran, visoko profesionalen boj. Nacionalni preiskovalni urad je treba kadrovske okrepiti ter mu vrniti samostojnost in neodvisnost.

Višje zaporne kazni zoper spolne zločince

Spolni prestopniki se prepogosto izognejo kazni, zato moramo biti kot družba bolj pozorni na tovrstne odklone. Kakršno koli spolno nadlegovanje je nesprejemljivo, zato moramo žrtvam omogočiti varno in anonimno prijavo ter hitrejše postopke. Zagovarjamo višje zaporne kazni za posiljevalce in pedofile, z omejenimi možnostmi predčasnega izpusta.

Okrepitev državnega tožilstva

Državno tožilstvo je kadrovske podhranjeno, zato je nujno potrebno brez odlašanja imenovati vse državne tožilce, ki že leto in več čakajo na potrditev. Predvsem pa moramo kadrovske okrepiti specializirano državno tožilstvo, namenjeno pregonu gospodarske kriminalitete.

Učinkovito in pravično sodstvo

Pogoj za to, da lahko sodstvo izvaja svojo vlogo, je njegova neodvisnost od drugih vej oblasti. Ne bomo dovolili politično motiviranih napadov na sodstvo, posamezne sodnice in sodnike ter ustavno sodišče. Predlagali bomo prenos pristojnosti za izvolitev oziroma imenovanje sodnikov z državnega zbora na predsednika republike. Sodišča morajo biti samostojna, neodvisna, zaupanja vreden prostor, kjer prav vsi državljani lahko pod enakimi pogoji iščemo svojo pravico. Vsakdo mora biti deležen učinkovitega in pravičnega sojenja. Želimo, da pravosodni sistem deluje dobro, hitro in razumljivo. V kazenskem pravu naj bo fokus na žrtvi, storilci pa morajo dobiti kazen, ki si jo zaslužijo.

Pravna država kot pogoj vsega

Slovenija je ustavna demokracija, zato moramo zakone spoštovati vsi, tako država kot državljani, brez izjem. Ustava nas varuje, da oblastniki ne presežejo svojih pooblastil, ščiti pravice manjšin in vseh ostalih državljanov. Demokracija in pravna država sta bistveni za svobodno, moderno državo in družbo, v kateri se vsi počutimo dobro. Med vejami oblasti mora obstajati spoštovanje in zaupanje.

Enakopravna družba

Diskriminacija ljudi na podlagi njihovih osebnih okoliščin je prepovedana, zato razne organizacije, ki širijo diskriminacijo na podlagi rase, narodnosti, vere, spolne usmerjenosti in drugih ne morejo delovati v slovenski družbi. Ženske in moški morajo biti v naši družbi enakopravni, zato mora država spodbujati ukrepe za ustrezno zastopanost žensk v vodstvih podjetij. Pravico do svobodnega odločanja o rojstvu otrok bomo ščitili in varovali.

ZDRAVSTVO IN DOLGOTRAJNA OSKRBA

Vlaganje v javno zdravstvo

Epidemija nam je še dodatno pokazala kako pomembno je, da smo ohranili javno zdravstvo. Izboljšali bomo pogoje za delo v primarnem zdravstvu in zagotovili sodobno opremljenost naših bolnišnic.

Dostopno zdravstvo

Konkurenčnost in dostopnost javnega zdravstvenega sistema bomo povečali z boljšo organizacijo dela, sodobno opremljenostjo zdravstvenih ustanov in izboljšanjem sistema nagrajevanja zaposlenih. S tem bomo povečali tudi interes za delo v javnem zdravstvenem sistemu, tako za zdravnike kot medicinske sestre in ostalo osebje in postopno zmanjšali deficitarnost poklicev v zdravstvu.

Dostopno zobozdravstvo

Poleg primarnega zdravstva bomo posebno pozornost namenili področju zobozdravstva, ki je danes bolj ali manj prepuščeno tržnim zakonitostim in večini ljudi zelo slabo dostopno. Zagotovili bomo večjo dostopnost in širši nabor pravic na področju javnega zobozdravstvenega sistema.

Zavarovanje po meri pacienta

Zagotovili bomo učinkovito rabo in delitev javnih sredstev, potrebnih za zdravstvo. Posodobili bomo način dela in učinkovitost ZZZS, ustrezno preoblikovali dopolnilna zdravstvena zavarovanja in zagotovili potrebna sredstva za stabilno financiranje zdravstva in dolgotrajne oskrbe.

Zdravstvo po meri pacienta

V ospredje zdravstvenega sistema bomo postavili pacienta. Denar, ki ga vsi skupaj solidarnostno namenjeno za zdravstveno blagajno, mora slediti pacientom. Zato morajo biti zdravstvene storitve brez doplačila dostopne vsem zavarovancem, ne glede na status zdravnika, ki ga pacienti izberemo. Dostopnost do zdravstvenih storitev se bo s tem izboljšala, nesprejemljivo dolge čakalne dobe pa odpravljene.

Odnos do cepljenja

Liberalni demokrati verjamemo v znanost, zato podpiramo cepljenje kot učinkovit javno zdravstveni ukrep. Obvezno cepljenje proti nekaterim nalezljivim boleznim poznamo že v obstoječi zakonodaji in ga podpiramo. Državljanke je potrebno ustrezno nagovoriti in dobro informirati o prednostih cepljenja.

Tudi v bodoče mora biti obvezno cepljenje, v skladu s spoznanji medicinske znanosti, opredeljeno z zakonom.

Obuditev geriatrije

Po nekaterih napačnih odločitvah je pred leti prišlo do velikega nazadovanja na področju geriatrije. Glede na projekcije in starostno strukturo prebivalstva bomo v skladu z medicinskimi spoznanji znova obudili razvoj na področju geriatrije.

Dolgotrajna oskrba za vse, ki jo potrebujejo

Dolgotrajna oskrba mora biti pod enakimi pogoji dostopna vsem državljanom, ki te pravice potrebujejo. Ena naših prvih nalog je zakon smiselno popraviti in zagotoviti sredstva za njegovo izvajanje.

ŠPORT IN ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG

Spodbujanje športa in zdravega načina življenja

Športno udejstvovanje skrbi za ohranjanje našega zdravja, prav tako pa združuje in spodbuja pozitivne vrednote. Vlaganj v športno infrastrukturo bi moralo biti več, zato bomo povečali javna vlaganja, prav tako pa k vlaganju spodbudili gospodarstvo. Za vrhunski šport bomo uvedli višje davčne olajšave, povečali pa bomo tudi državna vlaganja v klube in društva, ki spodbujajo gibanje otrok in starejših.

Vrhunski šport

Uspehi v vrhunskem športu povezujejo državljane, pozitivno vplivajo na zdravje, dobro počutje ljudi ter krepijo nacionalno pripadnost. Po koncu kariere vrhunskih športnikov bomo poskrbeli za ustrezno vključevanje v nova delovna okolja. Prav tako zagovarjamo vključevanje trenerjev in športnih delavcev v športne zveze na regijskih in občinskih ravneh.

Šport kot del vzgoje

Otroški in šolski šport sta zelo pomembna za razvoj otrok, pravilna športna vzgoja ima pozitivne sinergijske učinke na zdravje, motoriko, motivacijo in krepitev discipline. Povezava izobraževalnega sistema s športom je ključna, saj mreža javnega šolstva omogoča dostop do zdravega gibanja vsem otrokom, ne glede na materialni status družin.

Šport kot gospodarska panoga

Šport je eden od segmentov, kjer naša država izrazito pozitivno odstopa od svetovnega povprečja. Zato ga moramo obravnavati celovito - kot gospodarsko panogo, kot priložnost za vlaganje v športni turizem in infrastrukturo. S tem bomo omogočili nov gospodarski potencial, ki je v tem segmentu izjemen.

GOSPODARSTVO IN FINANCE

Svobodna gospodarska pobuda

Politika rada govori o številkah, a v resnici gre za ljudi. Z uspešnim gospodarstvom pridobimo vsi, zato ga moramo spodbujati. Podjetja prinašajo denar za vse nas, za našo socialno varnost, zdravstvo, šolstvo, infrastrukturo. A za nas gospodarstvo pomeni še več, pomeni svobodo. Svobodo podjetnikov, da gradijo in širijo svojo dejavnost, s tem pa vračajo družbi, saj ustvarjajo nova delovna mesta, ki zaposlenim omogočajo lepše življenje. Gospodarstvo nam tudi na ta način daje svobodo, da iz svojega življenja naredimo čim več.

Vzdržen javni dolg

Državni dolg mora ostati pod nadzorom. Ni pošteno, da svoje otroke in vnuke obremenjujemo z visoko državno zadolženostjo, ki onemogoča razvoj. Zato zagovarjamo vzdržne javnofinančne politike.

Javne finance pod nadzorom

Med korona krizo smo porabili veliko denarja za reševanje delovnih mest in podjetij. Ko bo pandemije konec, želimo v mirnem in razumnem tempu spraviti javne finance v red. Ne želimo po nepotrebem škodovati okrevanju gospodarstva. Zato ne bomo takoj drastično zmanjšali porabe, to bomo delali postopoma in v dogovoru s socialnimi partnerji. Spodbujali bomo podjetništvo, državne finance stabilizirali z razumnim trošenjem in gospodarsko rastjo.

Močna država

Samo močna država je lahko kos kapitalizmu, ne glede na to, da vmešavanja države v gospodarstvo ne podpiramo. A moč nekaterih podjetij, zlasti multinacionalk je postala prevelika. Prerastejo v monopole, ustvarjajo velike dobičke, družbi pa ne vračajo sorazmerno svojim dobičkom. Državljeni in druga podjetja v teh primerih postanejo žrtve, zato jih mora vlada zaščititi. Le močna država lahko deluje kot tihi čuvaj trga in preprečuje te ekscese. Vlada mora zaščititi dobra podjetja pred nelojalno konkurenco, državljane in naravo pa pred izkoriščanjem.

Davčna politika

Davčna obremenitev premoženja in dohodkov mora biti pravična, vendar ne prekomerna. Ni prav, da so določene vrste prejemkov obdavčene nadpovprečno, nekatere kategorije premoženja pa skoraj nič. Država mora davke pobirati učinkovito, saj nam je s tem garantirano uživanje javnih storitev.

Izogibanje davkom in davčne utaje

Nekatera podjetja uporabljajo zapletene finančne mahinacije za izogibanje plačevanja davkov oziroma davčne utaje. Na ta način bogatijo, brez da bi karkoli prispevali za družbo. To ni pošteno. Tovrstne prakse obsojamo, zato se bomo z njimi resno spopadli.

PODNEBJE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

Razogljčimo Slovenijo

Trdo si prizadevamo zmanjšati emisije CO₂ in se boriti proti podnebnim spremembam. Mednarodno sodelovanje je nepogrešljivo, saj Slovenija tega ne zmore sama. Zaveze za razogljčenje Slovenije do 2030 jemljemo izredno resno.

Čisto okolje

V zeleni Sloveniji bomo varovali naša naravna bogastva - vodo, naravo, zrak. S čisto vodo in čistim zrakom ter z neokrnjeno naravo bo Slovenija omogočila ljudem kakovostno bivanje, nudila možnosti oddiha, aktivnosti in doživetij. A onesnaženost ne pozna državnih meja, resno okoljsko politiko zato lahko izvajamo le skupaj na svetovni ravni. Slovenija mora težiti k najvišjim evropskim okoljskim standardom.

Viri energije

Naši viri energije morajo postati bolj trajnostni, zato bomo zagotovili sredstva za spodbudo investicijam v proizvodnjo in distribucijo energije, ki izvira iz obnovljivih virov. Večjo pozornost bomo namenili tudi uvajanju elektrike v mobilnost. Sončna, vetrna in hidro energija imajo še veliko rezerv, a to žal ne bo dovolj, inovacije bodo zato pomembne za iskanje vira prihodnosti. Solarno energijo vidimo predvsem kot primaren vir energije za gospodinjstva, gospodarstvo pa se bo moralo še desetletja zanašati na jedrsko energijo. Pripravili bomo program zapiranja TEŠ6. Spopadli se bomo z energetske revščino.

Trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo

Slovenija kljub naravnim danostim še vedno ne dosega evropsko primerljivih ravni ekološkega kmetijstva, zato bomo dejavnost še bolj spodbudili tako s subvencijami kot davčnimi spodbudami. Tudi gozdarstvo moramo okrepiti, z gozdovi pa upravljati trajnostno, saj je les poleg vode naš edini obnovljiv vir. Kmetijstvo bomo morali učinkoviteje prilagoditi podnebnimi spremembam. Hkrati bomo delali na varnosti in trajnosti hrane, ki pride na naše krožnike.

STANOVANJSKA POLITIKA IN INFRASTRUKTURA

Dostop do stanovanja

Cene stanovanj letijo v nebo in veliko ljudi si lastne nepremičnine ne more privoščiti. V mestih povpraševanje po stanovanjih presega ponudbo, po drugi strani pa na podeželju ostajajo številni domovi prazni. Zato bomo spodbudili gradnjo novih, dostopnih stanovanj, z davčno politiko pa lastnike dveh ali več nepremičnin spodbudili k oddajanju praznih stanovanj v najem.

Samostojni mladi

Na mladih svet stoji, zato moramo mlade spodbujati k aktivnemu vključevanju v družbo. Številni mladi si želijo, da skupaj sooblikujemo družbeno okolje, zato bomo predlagali znižanje volilne pravice na 16 let. Omogočiti jim moramo pogoje za samostojno življenje. Mladim in mladim družinam bomo omogočili finančno jamstvo oziroma državno jamstveno shemo za gradnjo novih lastniških stanovanj ali nakup in obnovo starejših.

Povezana Slovenija

Dobra javna infrastruktura - ceste, železnice, so nuja, zato bomo nadaljevali z izgradnjo manjkajočih cestnih povezav in obnovo dotrajanih ter modernizacijo železniškega omrežja. Z ukrepi pozitivne diskriminacije bomo spodbujali uporabo javnega prometa in trajnostne oblike mobilnosti.

Enakomeren regionalni razvoj

Prizadevali si bomo za skladen in enakomeren regionalni razvoj, da bo po celotni Sloveniji lažje vzpostaviti delovna mesta, da si bodo lahko mladi ustvarili dom in družino, podeželje pa pridobilo potrebno infrastrukturo. Podpiramo ustanovitev pokrajin.

IZOBRAŽEVANJE IN KULTURA

Prihodnost otrok se začne v šolskih klopeh

Znanje je gibalno razvoja, zato mora šolski sistem spodbujati talente naših otrok in njihovo ustvarjalnost. V izobraževalni sistem bomo vpeljali vsebine in razvijali veščine, ki so pomembne za razvoj naših otrok – kritično mišljenje, informacijska, digitalna, medijska, finančna in gibalna pismenost. Učitelji so motorji izobraževalnega sistema, zato bomo okrepili vlogo in pomen njihovega poklica. Javno šolstvo je hrbtenica slovenskega izobraževalnega prostora, zato mora uživati vso potrebno finančno podporo države. Zasebno šolstvo lahko pomeni zgolj bogatitev šolskega prostora in uresničevanje pravice do svobodnega izobraževanja.

Povezovanje izobraževanja s trgom dela

Zagotovili bomo tesnejšo povezavo med izobraževanjem in trgom dela ter mlade bolje seznanjali z možnostmi nadaljnje karijerne usmeritve. Omogočili bomo stimulativen sistem štipendiranja za izobraževanje v deficitarnih poklicih, vajeniški sistem izobraževanja pa naredili bolj atraktiven in primerljiv z dobrimi sistemi v ostalih državah članicah.

Univerze

Ohranili in krepili bomo odličnost visokošolskih zavodov. Univerze in znanstveno-raziskovalne institucije bomo v večji meri spodbujali k mednarodnemu sodelovanju. Ustvarili bomo pogoje, da bo Slovenija postala privlačna destinacija za vrhunske tuje predavatelje in raziskovalce.

Znanost

Pri vlaganju v raziskave in razvoj se bomo približali 2 % BDP. Vzpostavili bomo tesnejšo vez med znanstveno-raziskovalnimi institucijami in gospodarstvom.

Kultura dostopna vsem

Kultura in umetnost morata biti dostopni vsem. Ohranjata namreč našo identiteto, spodbujata ustvarjalnost in krepita družbeni in gospodarski razvoj. Zato bomo kulturno politiko postavili ob bok gospodarski in izobraževalni. Prenovili bomo kulturni model, s katerim bomo zagotovili močno mrežo in avtonomijo javnih kulturnih zavodov, spodbujali potenciale nevladnih organizacij in samozaposlenih v kulturi ter krepili ustvarjalne, kulturne in kreativne industrije za krepitev kulturnega, gospodarskega in družbenega razvoja.

Uredili bomo tudi kolektivne kulturne pravice etničnih skupnosti.

Svobodni mediji

Zagotovili bomo svoboden in pluralen medijski prostor kot enega od temeljev demokratične družbe ter povrnili neodvisnost in stabilnost delovanja javne RTV in STA.

ZUNANJE ZADEVE IN EVROPSKA UNIJA

Odločna zunanja politika

Slovenske zunanje politike ne smejo voditi strankarski interesi, temveč interesi Slovenije kot suverene države. Le na ta način lahko okrepimo njen

ugled in prepoznavnost v svetu. Pri določanju prioritet zunanje politike mora vedno izhajati iz demokratičnih vrednot, to je zavezanosti svobodi, demokraciji, enakosti, pravni državi, svobodi medijev in spoštovanju človekovih pravic in svoboščin. Uspešna zunanja politika je pogoj tudi za funkcionalno gospodarsko diplomacijo.

Močna in enotna EU

Samo močna in enotna Evropska unija lahko rešuje probleme, ki jih države članice ne morejo rešiti same. Eden takih je tudi sklepanje prostotrgovinskih sporazumom s tretjimi državami, ki z odpravljanjem trgovinskih ovir koristi slovenskemu gospodarstvu. Prav tako menimo, da projekt EU nima alternative, zato podpiramo širitveno politiko EU na države Zahodnega Balkana.

Migracije in integracija

Nezakonite migracije je potrebno preprečevati, organizirane kriminalne združbe, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem migrantom, pa preganjati. Tujci, ki se bodo nastanili v Sloveniji, bodo morali aktivno sodelovati pri integraciji: učenju slovenskega jezika, spoštovanju naših kulturnih navad in vrednot.

DIGITALNA PRIHODNOST

Internet za vse

Digitalna revolucija je temeljito spremenila družbene in gospodarske razmere. Znanje in informacije so bolj kot kadarkoli v zgodovini postale vir družbene in gospodarske produktivnosti in razvoja. Razvoj informacijsko komunikacijskih omrežij in interneta je temeljito spremenil dostopnost ljudi do različnih storitev in uslug. Dostop do interneta postaja človekova pravica, zato si bomo prizadevali za nadaljnje zmanjševanje digitalne ločnice. Izboljševali bomo komunikacijsko dostopnost oz. pasovno širino tudi na območjih, kjer za to ni komercialnega interesa.

Digitalno opismenjevanje

Zavzemali se bomo za povečanje digitalne pismenosti, predvsem med starejšo in manj izobraženo populacijo. Hkrati podpiramo takšno izobraževanje otrok, ki bo digitalne tehnologije vnašalo v vse učne vsebine, obenem pa omogočalo tudi kritično presojo uporabnosti in primernosti teh vsebin.

Digitalizacija javne uprave

Slovenija zaostaja za digitalno bolj razvitimi državami EU, zato je nujna nadaljnja digitalizacija storitev javne in državne uprave, vključno z

instrumenti, ki bodo omogočali sodelovanje državljanek in državljanov pri oblikovanju javnih politik na posameznih področjih življenja.

Nevtralnost interneta

Dosledno bomo vztrajali pri svobodi in nevtralnosti interneta, pri čemer imamo predvsem v mislih, da se je potrebni upreti nakanam s katerimi bi si ponudniki določenih digitalnih storitev pridobivali privilegirano obravnavo pri prenosu preko digitalnih omrežij.

Pravična obdavčitev e-storitev

Spletne trgovine in različne druge plačljive e-storitve so postale del našega vsakdana, zato morajo biti ustrezno regulirane. Pri komercialnih digitalnih storitvah, na primer e-trgovinah, se bomo zavzemali, da se bodo določene davščine plačene v državi izvora, torej tam, kjer je bila storitev opravljena. S tem bomo prispevali, da bodo veliki ponudniki digitalnih storitev bolj pravično obdavčeni.

Zaščita osebnih podatkov

Liberalni demokrati smo za dosledno spoštovanje varovanja osebnih podatkov, zato bomo temu področju posvetili posebno pozornost ter ustrezne zakonske predpise razvijali v smeri preprečevanja zlorab osebnih podatkov.

Družbena omrežja

Razvoj socialnih omrežij je poleg večje povezanosti med ljudmi ter izmenjave mnenj, žal tudi omogočil nebrzdano rast sovražnega govora in poseganja v osebno integriteto ljudi.

Od ponudnikov socialnih omrežij bomo zahtevali, da se hitreje in dejavneje vključijo v nadzor in odstranitev vsebin, ki kršijo človekove pravice in človekovo dostojanstvo.